

Cum ar trebui sa arate agenda unei companii care vrea sa adopte un model de business sustenabil, aliniat standardelor ESG. De vorba cu avocații ZRVP, firma premiata de The Lawyer pe acest segment și aflata în avangarda implementarii valorilor și principiilor ESG, despre sprijinul acordat clienților în înțelegerea principiilor de reglementare și conceptelor, construirea unei strategii potrivite și eficiente și implementarea cu succes a noilor reguli

Pe 5 ianuarie 2023 a intrat în vigoare Directiva care extinde aplicarea obligațiilor de raportare privind aspecte de durabilitate - factori de mediu, factori sociali și factori de governanță - la întreprinderi mari care îndeplinesc anumite criterii de semnificație, la întreprinderi mici și mijlocii tranzacționate, cu excepția microîntreprinderilor, precum și la întreprinderi din afara Uniunii Europene care au filiale sau sucursale stabilite în UE dacă au generat o cifra de afaceri în Uniune peste pragul stabilit.”Un prim set de standarde de raportare privind durabilitatea ar trebui adoptat prin acte delegate până la mijlocul anului 2023. Un al doilea set, care sa precizeze informațiile suplimentare pe care întreprinderile ar trebui sa le prezinte cu privire la aspectele de durabilitate și la domeniile de raportare și informațiile specifice sectorului în care își desfășoara activitatea, ar trebui adoptat până la jumătatea anului 2024”, au precizat Elena Iacob (Partener) și Adina Jivan (Managing Associate) în cadrul Zamfirescu Racoți Vasile & Partners (ZRVP), într-un interviu acordat *BizLawyer*. Reamintim ca ZRVP a fost desemnata [cea mai buna firma de avocatura din Europa la categoria ESG Initiatives – Environmental, Social, Governance în cadrul ceremoniei The Lawyer European Awards 2022](#), care a avut loc la Londra, la finele anului trecut.

Potrivit interlocutoarelor *BizLawyer*, avocații sunt cei care pot ajuta la înțelegerea concreta a principiilor de reglementare și conceptelor ESG, la construirea unei strategii potrivite și eficiente și la implementarea cu succes a noilor principii și reguli. ”Observam o tendință din ce în ce mai crescuta de utilizare a clauzelor ESG și o atenție din ce în ce mai sporita din partea partenerilor contractuali față de respectarea criteriilor ESG de catre companii. Aceasta tendință este cu atât mai valoroasa cu cât ea reprezinta o conformare voluntara care pornește din asumarea naturala de catre mediul privat a unor valori și principii ce se doresc protejate prin ESG”, au explicat avocatele ZRVP în interviul acordat publicației noastre.

ZRVP și-a propus sa coaguleze o echipa de specialiști care sa raspunda cu profesionalism nevoilor clienților în efortul de conformare și tranziție spre un mod de business sustenabil. Firma își propune, de asemenea, ca în prima jumătate a acestui an sa organizeze un eveniment care sa abordeze problematica achizițiilor verzi, în cadrul caruia vor fi abordate și aspecte legate de finanțare și avantajele implementarii criteriilor ESG. ”Scopul nostru este tocmai acela de a atrage atenția asupra acestor schimbari și a de ne pregati clienții pentru aceste schimbari”, au precizat specialiștii firmei de avocați.

Mai multe despre utilizarea clauzelor ESG în contracte, costurile implementarii ESG, direcțiile spre care sunt canalizate investițiile și implicarea echipei ZRVP în eforturile clienților de tranziție spre un model sustenabil de afaceri, în interviul acordat de [Elena Iacob](#) (Partener) și [Adina Jivan](#) (Managing Associate) – ZRVP, publicației

noastre.

[Descopera oportunitățile de recrutare de pe LegiTeam! GRATUIT.](#)

***Biz* Lawyer:** În ultimii ani, a existat o preocupare notabila catre implementarea standardelor ESG în companii din toate industriile și sectoarele. Jucatorii din economie au conștientizat ca adoptarea noilor standarde tinde sa insufle mai multa încredere clienților și, în consecința, acestea au devenit un „must-have” pentru firmele de top. Teoretic, firmele de avocați se afla într-o poziție privilegiata pentru a sprijini clienții sa reacționeze la schimbarile de reglementare din acest domeniu și a crea structuri avansate pentru a raspunde acestor cerințe. Ați avut astfel de cerințe din partea clienților? Ne puteți spune mai multe despre munca avocaților pe acest palier?

Elena Iacob, Partener ZRVP: În ultima vreme ni se adreseaza tot mai des întrebări legate de ESG. Observam o preocupare din ce în ce mai crescuta a companiilor pentru adoptarea unui nou model de afaceri care sa puna pe primul loc o creștere sanatoasa a afacerii pe termen lung în detrimentul unor profituri rapide, dar cu costuri mari asupra mediului și societății.

În 5 ianuarie 2023 a intrat în vigoare Directiva care extinde aplicarea obligațiilor de raportare privind aspecte de durabilitate - factori de mediu, factori sociali și factori de guvernanța - la întreprinderi mari care îndeplinesc anumite criterii de semnificație, la întreprinderi mici și mijlocii tranzacționate, cu excepția microîntreprinderilor, precum și la întreprinderi din afara Uniunii Europene care au filiale sau sucursale stabilite în UE daca au generat o cifra de afaceri în Uniune peste pragul stabilit.

Reglementările și standardele în materie sunt în continua dezvoltare și intensificare. Un prim set de standarde de raportare privind durabilitatea ar trebui adoptat prin acte delegate până la mijlocul anului 2023. Un al doilea set, care sa precizeze informațiile suplimentare pe care întreprinderile ar trebui sa le prezinte cu privire la aspectele de durabilitate și la domeniile de raportare și informațiile specifice sectorului în care își desfășoara activitatea, ar trebui adoptat până la jumătatea anului 2024.

Impactul acestei transformari este semnificativ pentru întreaga structura a unei companii iar rolul avocaților devine unul extrem de important și complex, o abordare proactiva fiind recomandata în orice caz. Avocații sunt cei care pot ajuta la înțelegerea concreta a principiilor de reglementare și conceptelor ESG, la construirea unei strategii potrivite și eficiente și la implementarea cu succes a noilor principii și reguli.

Care ar trebui sa fie agenda a unei companii care doreste sa aiba un model de business sustenabil, aliniat standardelor ESG? Ar trebui sa adopte politici și linii directoare legate de ESG, sa identifice riscuri sau oportunități, obiective SMART în ceea ce privește sustenabilitatea și sa monitorizeze indicatori cheie de performanță pentru obiectivele legate de ESG?

Adina Jivan, Managing Associate - ZRVP: Companiile trebuie în primul rând sa conștientizeze necesitatea și beneficiile trecerii cât mai rapide la un model de business sustenabil. În continuare, pentru realizarea acestei transformari profunde pe care o presupune alinierea la standardele ESG, este necesara o buna înțelegere din partea factorilor de decizie și a celorlalte persoane implicate (angajați, acționari, parteneri contractuali, etc.) a rolului și scopului ESG, precum și a beneficiilor pe care le vor obține pe termen lung.

Urmatorul pas este acela de a construi un plan precis, cu obiective clare și realiste, adaptate specificului fiecărei companii.

Pentru punerea în aplicare a planului se impune, în mod evident, identificarea resurselor necesare și crearea unei structuri dedicate implementarii ESG care sa reuneasca specialiști ce pot proveni din interiorul organizației dar și consultanți externi.

Alaturi de elaborarea unei strategii corecte și alocarea resurselor necesare, extrem de importanta este și schimbarea de mentalitate. Implementarea principiilor ESG trebuie asumata ca o schimbare proprie nu doar la nivelul companiei, ci și la nivelul fiecarui angajat. Angajații trebuia sa simta ca fac parte din acest proces și ca schimbarea se face prin ei nu ca un factor exterior ce le este impus.

Nu în ultimul rând, companiile ar trebui sa își redefineasca obiectivele economice și target-urile impuse structurilor executive, pentru a nu compromite creșterea sustenabila prin impunerea de rezultate financiare rapide.

Opiniile unor profesioniști care ocupa poziții de top în departamentele juridice ale unor companii importante, pe platforma www.in-houselegal.ro. Urmarește teme dezvoltate de avocați sau membri ai comunității *In-houseLegal* și propune subiecte.

Sunteți de parere ca firmele ar trebui sa integreze criteriile ESG în procesul decizional în materie de investiții? Care sunt cei mai importanți 3 factori ESG pe care îi aveți în vedere pentru luarea deciziilor operaționale și de investiții?

Elena Iacob, Partener ZRVP: Evaluarea riscurilor de mediu și climatice, a riscurilor sociale și de governanță este deja parte din procesul decizional în materie de investiții pentru multe companii, fiind o practica obișnuita în instituțiile financiare internaționale. Nu trebuie sa uitam ca bazele criteriilor ESG le regasim în standardele GRI (Global Reporting Initiative) a caror prima ediție a fost publicata în 2000. Direcționarea fluxurilor de capital catre investiții durabile este un deziderat urmarit la nivelul Uniunii Europene, fiind asigurate prin norme comunitare instrumentele necesare în acest scop, cum ar fi instituirea unui sistem de clasificare unificat pentru activitățile durabile. Prin urmare, cu atât mai mult în momentul de față, criteriile ESG reprezinta o condiție sine qua non în orice decizie de investiții.

În ceea ce privește cei mai importanți factori ai ESG, doresc sa subliniez ca deși se vorbește foarte mult de

aspectele legate de mediu, toate cele trei elemente sunt la fel de necesare și importante din perspectiva sustenabilității afacerii. Desigur, în cadrul fiecăruia dintre cele 3 elemente ale ESG se regasesc mai mulți factori care vor fi avuți în vedere la trasarea strategiei în funcție de specificul activității fiecărei companii.

Previzionați, în viitorul apropiat, utilizarea clauzelor ESG în contracte pentru achiziții sau pe lanțul de aprovizionare ?

Elena Iacob, Partener ZRVP: Observăm o tendință din ce în ce mai crescută de utilizare a clauzelor ESG și o atenție din ce în ce mai sporită din partea partenerilor contractuali față de respectarea criteriilor ESG de către companii. Această tendință este cu atât mai valoroasă cu cât ea reprezintă o conformare voluntară care pornește din asumarea naturală de către mediul privat a unor valori și principii ce se doresc protejate prin ESG.

Chiar dacă în România *Planul Național de Achiziții Publice Verzi* se lasă încă așteptat, există ghiduri, au fost efectuate studii și se remarcă o preocupare la nivelul autorităților pentru integrarea criteriilor de natură ecologică în procedurile de achiziții publice.

Credeți că problematica ESG ar trebui inclusă în strategiile companiilor legate de risc și reziliență?

Adina Jivan, Managing Associate - ZRVP: Pornind de la premisa că reziliența se referă la capacitatea unei companii de a face față diverselor riscuri și de a ieși mai puternică în urma producerii acestora este evident că încorporarea criteriilor ESG în managementul riscului este absolut necesară. Atunci când sunt integrate corect, considerentele ESG pot ajuta la identificarea amenințărilor importante la adresa sustenabilității pe termen lung și la implementarea soluțiilor necesare pentru a face față evenimentelor neașteptate.

Ce paliere considerați că necesită un efort mai mare sau chiar investiții pentru a îmbunătăți supravegherea îndeplinirii obiectivelor ESG de către clienții firmei ZRVP?

Adina Jivan, Managing Associate - ZRVP: Costurile implementării ESG și direcțiile spre care sunt canalizate depind de strategiile de integrare ESG alese de fiecare companie. În primul rând, costurile sunt generate de aducerea de expertiză ESG, fie prin pregătirea angajaților proprii, fie prin apelarea la consultanți externi, colectarea de date și efectuarea analizelor pe care le presupune implementarea ESG. Totodată, implementarea ESG poate aduce și costuri specifice determinate de eforturile de aliniere la anumite criterii impuse de ESG, cum ar fi măsuri de ordin logistic, costuri pe care le presupune achiziționarea de tehnologie specifică, ajustarea portofoliului de clienți sau necesitatea identificării altor parteneri contractuali, etc.

Cu toate acestea, neimplementarea ESG poate duce la costuri semnificativ mai mari pe termen lung prin pierderea accesului la finanțare rentabilă, prin excluderea din anumite lanțuri de aprovizionare, pierderea unor parteneri contractuali care sunt predispuși spre un grad de conformare mai mare cu criteriile ESG, pierderea și demotivarea forței de muncă.

Citește și

[→ Despre munca “pro bono”, într-o discuție cu Calin-Andrei Zamfirescu, Senior Partner - ZRVP, firma premiata în cadrul ”The Lawyer European Awards 2022” pentru Best ESG Initiative | Activitatea de întrajutorare, sponsorizare, sprijin acordat celor din jur este o constantă a muncii ZRVP. Dorința de a ajuta, reinstaurarea echilibrului zdruncinat de arbitrar, ignoranța, sau chiar de abuzuri, se exprimă în](#)

[munca de zi cu zi, oferita tuturor clienților, inclusiv celor care nu au resursele necesare protejării propriilor drepturi și interese legitime](#)

Dumneavoastra sau o echipa de avocați ZRVP jucați în acest moment un rol semnificativ în activitățile ESG ale unor clienți? În ce mod sunteți implicați în acest tip de activități?

Elena Iacob, Partener ZRVP: Implicarea noastră ca avocați în eforturile clienților noștri de tranziție spre un model sustenabil de afaceri difera în funcție de etapa în care se afla clientul în acest proces de transformare. Pe de o parte, sunt companii mari, care fac parte din grupuri de societăți având sediul principal în țări din vestul Europei și care au deja definită o strategie ESG, colectează date și fac rapoarte de evaluare din perspectiva criteriilor ESG. În acest caz rolul nostru este de a sfatui clienții pentru o mai bună înțelegere a scopurilor și regulilor de raportare și evaluare și pentru adaptare a strategiei stabilite la nivel central la contextul juridic din România. Pentru clienți din sectorul financiar revizuim proceduri, documentația standard și elaborăm un cadru contractual care să țină cont de cerințele speciale în materie. Totodată, rolul nostru se manifestă și în transformările pe care strategia ESG le determină în structura și activitatea companiei.

Pe de altă parte, avem clienți pentru care problema ESG are încă un caracter de noutate. În aceste cazuri, rolul nostru se manifestă de la nivelul de conștientizare de către management a avantajelor ESG, de explicare a conceptelor și scopurilor ESG și definirea celei mai potrivite strategii ESG față de specificul activității companiei.

Ne puteți spune mai multe despre o activitate cheie pe care ați condus-o personal, sau prin echipele pe care le-ați coordonat, ce ar putea sau ar trebui să conducă la sprijinirea strategiei ESG pentru clienții din portofoliu?

Adina Jivan, Managing Associate - ZRVP: Implementarea strategiei ESG presupune un proces complex care vizează mai multe fațete ale structurii și activității unei companii. Pentru sprijinirea clienților în cadrul acestui proces, alături de o bună cunoaștere a conceptelor ESG, a tendințelor și cadrului legal aplicabil, este importantă și experiența în materie de drept societar, dreptul muncii, achiziții publice, resurse naturale și energie, dreptul concurenței, conformitate. Prin urmare, îndelungata noastră experiență în sprijinirea și consilierea clienților în aceste domenii de drept ne asigură un cert avantaj pe parcursul acestei ambițioase evoluții pe care o presupune tranziția unui client spre sustenabilitate.

Standardele ESG traversează și intersectează toate industriile și sectoarele, inclusiv profesia de avocat. Firmele de avocatura pot, la rândul lor, să-și impună ținte ESG prin construirea, menținerea și îmbunătățirea propriilor standarde de mediu, sociale și de guvernare. Va rugăm să ne spuneți dacă ZRVP a avut astfel de preocupări și să punctați succint ce anume ați reușit să implementați în 2022 privitor la adoptarea unor standarde ESG și ce va propuneți pentru anul viitor în această direcție.

Elena Iacob, Partener ZRVP: Adoptarea standardelor și principiilor ESG reprezintă cheia tranziției spre o economie sustenabilă, iar firmele de avocatura nu pot rămâne în afara acestei tranziții. Sunt în derulare diverse inițiative privind reducerea amprentei de carbon, între altele prin reducerea utilizării de plastic, hârtie și alte consumabile, extinderea acțiunilor de reciclare și încorporarea produselor reciclate în activitate, consum responsabil de energie și colaborarea cu furnizori care aplică măsuri de sustenabilitate.

Aceasta cu atât mai mult cu cât avocații au un rol extrem de important în conștientizarea importanței adoptării principiilor ESG, în definirea și implementarea strategiei ESG la nivelul companiilor. Prin urmare, marile firme de avocatura, în speciale cele internaționale, au adoptat deja ESG în diferite grade.

În ceea ce privește ZRVP, am putea spune ca ne aflăm în avangarda implementării valorilor și principiilor ESG. Găitor în acest sens este chiar *premiul obținut recent de către ZRVP pentru Best ESG Initiative în cadrul The Lawyer European Awards*. De asemenea, tot în sensul implementării principiilor ESG se înscrie și preocuparea ZRVP de a coagula o echipă de specialiști care să răspundă cu profesionalism nevoilor clienților în efortul de conformare și tranziție spre un mod de business sustenabil. Ne propunem chiar ca în prima jumătate a acestui an să organizăm un eveniment care să abordeze problematica achizițiilor verzi, în cadrul cărui vom aborda și aspecte legate de finanțare și avantajele implementării criteriilor ESG. Scopul nostru este tocmai acela de a atrage atenția asupra acestor schimbări și de a ne pregăti clienții pentru aceste schimbări.

Desigur, preocupările noastre nu se limitează la inițiative sociale și pregătirea de specialiști, în egală măsură avem în vedere și obiectivele de mediu, utilizarea rațională și eficiența a resurselor și stricte politici de guvernanta și integritate.

Dacă ne referim la factorul de guvernanta, firmele de avocați pot fi evaluate după diversitatea structurilor de coordonare, politicile și structura de remunerare, planurile de cariera bazate pe gen și mediul de lucru. Cum apreciați poziționarea ZRVP pe acest palier? Ce vă propuneți în perioada următoare pentru a sublinia angajamentul firmei în privința factorului G din ESG?

Adina Jivan, Managing Associate - ZRVP: Bucurându-se de o largă notorietate pe piața de avocatura din România, ZRVP rămâne una dintre cele mai apreciate și premiate firme de avocatura românești. Totodată, ZRVP este recunoscută și ca o veritabilă pepinieră de avocați, de buni profesioniști care și-au rafinat talentul și și-au îmbogățit cunoștințele profesionale în anii petrecuți în ZRVP. Or, toate acestea nu ar fi fost posibile fără reguli de guvernanta sanatoase, bazate pe egalitate de șanse, respect, integritate și transparența.

Sprrijinirea tinerilor avocați, cultivarea valorilor morale și etice, crearea unui mediu în care toți colaboratorii ZRVP să se simtă apreciați și motivați reprezintă obiective extrem de importante ale firmei noastre care vor continua să se afle la baza strategiei de dezvoltare a ZRVP.

[Intra pe LadyLawyer.ro și afla mai multe despre activitatea, preocupările și proiectele doamnelor avocat din cele mai importante firme de pe piața locală](http://LadyLawyer.ro)